

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

НАЗНАЧЕНО СЪС ЗАПОВЕД НА
РЕКТОРА НА МУ – ВАРНА №Р-109-153/
19.04.2021г

ВЪЗ ОСНОВА НА ПРОТОКОЛ №
37/ 14.04.2021г ОТ ФАКУЛТЕТЕН СЪВЕТ
НА ФДМ-ВАРНА ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И
НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

СТАНОВИЩЕ

ОТ

ДОЦ. Д-Р ИВЕТА ПЛАМЕНОВА КАТРЕВА, Д.М.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р П. СТОЯНОВ”-ВАРНА,
ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА,
КАТЕДРА „КЛИНИКА НА ПРОТЕТИЧНАТА ДЕНТАЛНА
МЕДИЦИНА”

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“
По научна специалност „Ортопедична стоматология”
Професионално направление: 7.2. Стоматология
Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Автор:

д-р Кирил Георгиев Гогушев

Асистент в катедра „Клиника на протетичната дентална
медицина“, ФДМ, МУ-Варна

Тема:

„Лечение на дефекти на зъбните редици с неснемаеми протезни

конструкции върху опори естествени зъби, изработени по дигитален отпечатък”

Научен ръководител:

Проф. д-р Методи Захариев Абаджиев, д.м.н.

Д-р Кирил Гогушев е роден на 17.05.1989 г. в гр. Варна. През 2014 г. завършва Медицински университет – София, специалност „Дентална медицина“. От същата година е асистент в катедра „Протетична дентална медицина“. След разделянето ѝ през 2018 г. до днес е асистент в катедра „Клиника на протетичната дентална медицина“. През 2017 г. д-р Кирил Гогушев е зачислен като докторант, а през 2018 г. придобива специалност „Протетична дентална медицина“. Взема участие в предклинични и клинични упражнения на български и чуждестранни студенти по дентална медицина от 2014 г. до сега.

ОБЩ АНАЛИЗ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд на д-р Кирил Гогушев, докторант самостоятелна форма на обучение към катедра „Клиника на протетичната дентална медицина“, е написан на 239 страници, онагледен е с 34 таблици, 177 цветни фигури и съдържа 11 приложения. Структурата на дисертацията е съобразена с изискванията на Правилника на МУ-Варна, като включва всички основни елементи на общовъзприетата у нас структура за представяне на дисертационен труд.

Литературният обзор обхваща 55 страници, цел и задачи – 1 страница, материали и методи – 29 страници, резултати и обсъждане – 77 страници, 2 страници - изводи, 1 страница - заключение, 2 страници - самооценка на приносите, 1 страница - публикации, 19 страници - библиография и 14 страници - приложения. Литературната справка включва 388 литературни източника, от които 22 на кирилица и 366 на латиница.

Снемането на прецизен отпечатък от протезното поле е сред

основополагащите стъпки за постигане на успешно лечение с дълготрайни резултати в неснемаемото зъбопротезиране. Конвенционалните отпечатъчни техники са все още най-разпространени в клиничната практика. Макар да са добре познати и дълго усъвършенствани, те продължават да имат своите недостатъци.

Прогресивното навлизане на CAD/CAM технологиите през последните десетилетия предостави нов отпечатъчен подход в протетичната дентална медицина – дигиталният. Интраоралните скенери преодоляват несъвършенствата на конвенционалните отпечатъчни техники и материали, спестяват клинично време, осигуряват комфорт на пациентите и оптимизират лабораторната практика.

Темата на настоящия дисертационен труд е изключително актуална предвид стремителното развитие на интраоралните сканиращи устройства, популяризирането на дигиталните отпечатъци в денталната медицина, както и множеството неизследвани въпроси, свързани с тях.

Литературният обзор разглежда детайлно и критично всички основни аспекти, свързани с разработката. Въведението в научния труд насочва към актуалността и проблематиката на разглежданата тема. Д-р Кирил Гогушев демонстрира много добра осведоменост и аналитичен подход при представянето на научните данни от проучените източници. Обзорът завършва с обстойни изводи, които убедително обосновават нуждата от по-задълбочени изследвания, като хипотезите аргументират поставените цел и задачи на дисертацията.

Целта и задачите напълно отговарят на темата и съдържанието на дисертационния труд. Целта е формулирана като логичен извод от анализа на литературния обзор. Задачите са точно и ясно формулирани и напълно съответстват на поставената цел.

Материали и методи. Избраната методика е широкообхватна и е изцяло съобразена с изпълнението на поставените задачи. Подбрани са методи, които са обективни и гарантират достоверност на получените

резултати. Систематизирани са прегледно в отделна глава и по задачи.

По 1-ва задача са проведени измервания и е сравнено клиничното време за снемане на дигитален отпечатък с интраорален скенер TRIOS (3Shape A/S, Denmark) и двуфазна двупластова конвенционална отпечатъчна техника с адитивен силиконов отпечатъчен материал (Varotime 2, Kulzer, GmbH, Germany) за тричленни мостови конструкции от циркониев диоксид в пълен обем. Анализирани са мненията и предпочитанията на пациентите относно двата отпечатъчни подхода.

По 2-ра задача е сравнено времето, необходимо за извършване на клиничните манипулации от снемане на отпечатъка до фиксиране на конструкциите, изработени по дигитален и конвенционален метод. За измерванията е използван хронометър. Изследвана и анализирана е точността на мостовите протези, които са изработени в една и съща лаборатория и при стандартизирани условия. Приложени са клинични и лабораторни методи за оценка. Измерени и сравнени са стойностите на триизмерното пространство на циментиращия слой.

По 3-та задача е извършено експериментално изследване на маргиналната адаптация и точността на прилягане на тричленни мостови конструкции от циркониев диоксид в пълен обем към препарирани изкуствени зъби върху модел-образец. Създадени са 30 виртуални модела, групирани в 3 категории, според обекта на сканиране – конвенционален отпечатък, гипсов модел, директно интраорално сканиране на протезното поле.

По 4-та задача е проведено анонимно анкетно проучване, насочено към три прицелни групи – лекари по дентална медицина, зъботехници и пациенти.

Резултатите по всички задачи са аналитично описани и добре онагледени с много снимки и фигури в подкрепа на тяхната достоверност и обективност. Приложени са подходящи статистически методи.

По първа задача данните са представени описателно и подробно,

като са подкрепени с диаграми и таблици, които нагледно изобразяват и сравняват регистрираните времеви стойности за снемане на конвенционален и дигитален отпечатък. Средното време необходимо за снемане на конвенционален отпечатък е 2031.4 сек. +/- 64.6 сек., докато при директно сканиране е значително по-малко 922.6 сек. +/- 49 сек. Проучването на мнението на пациентите показва категорично предпочитанието им към оптичния отпечатък.

Резултатите по втора задача сочат, че общото измерено време на ажустиране на мостовите конструкции, изработени по двете отпечатъчни техники не показва наличието на съществена разлика. Прави впечатление голямият брой, проведени от докторанта измервания, систематизирани в множество таблици и диаграми.

По трета задача е извършена оценка на на маргиналната адаптация и точността на прилягане на тричленни мостови конструкции от циркониев диоксид в пълен обем към препарирани изкуствени зъби. Представени са средните стойности на разстоянието между мостокрепителите и препарираните изкуствени зъби (зъб 24 и зъб 26) в изследваните точки. Най-ниски стойности се установяват при мостовите конструкции, изработени по снети дигитални отпечатъци от модела-образец. Най-големи стойности се наблюдават в групата на сканираните гипсови модели.

Резултатите по четвърта задача систематизирано и ясно представят анкетното проучване сред 116 пациенти, 72 лекари по дентална медицина и 53 зъботехници, като доказват първоначалните работни хипотези.

Дискусията на автора е коректна и включва и въпроси, възникнали в хода на изследванията му. Направен е сравнителен анализ между собствените резултати и данните, публикувани от други изследователи в областта. Предложени са решения по установените проблеми.

Изводи. Дисертационният труд предоставя възможност да бъдат направени редица заключения по поставените проблеми. Изводите са систематизирани по задачи и са логично следствие от детайлното и критично обсъждане на собствени клинични и лабораторни резултати,

получени при прилагането на дигитални отпечатьци за изработване на мостови конструкции от циркониев диоксид.

ПРИНОСИ

I. Приноси с научно-приложен характер:

Приноси с оригинален характер:

- За пръв път в България детайлно е изследвано и сравнено клиничното време за изпълнение на конвенционална и дигитална отпечатьчна техника.
- За пръв път в България е оценена удовлетвореността на пациентите от денталното лечение с неснимаеми мостови конструкции, изработени по дигитален и конвенционален отпечатък.
- За пръв път в България е направена клинична оценка на точността на мостови конструкции от многослоен циркониев диоксид в пълен обем при лечение на дефекти на зъбните редици.
- За пръв път в България е направена клинична оценка на предимствата и недостатъците на работа по конвенционална и дигитална отпечатьчна техника при лечение с неснимаеми конструкции от циркониев диоксид.
- За пръв път в България е направена клинична оценка на идентични мостови конструкции, изработени по две различни отпечатьчни техники, на един и същи пациент.
- Определени са праговите стойности на времето за ажустиране на мостови конструкции, изработени по конвенционална и дигитална отпечатьчна техника за постигане на отлични и добри клинични резултати.

- **Приноси с потвърдителен характер:**

- На база на проучената литература са селектирани недостатъците, проблемите и най-често допусканите грешки при изпълнение на конвенционална и дигитална отпечатъчна техника.
- Установени са предимствата и недостатъците на конвенционалната и дигитална отпечатъчна техника по отношение на клинично време в отделните етапи на изпълнението им.
- Направена е оценка на практическата работа на зъботехниците при изработка на неснимаеми протезни конструкции по отношение на двете техники за снемане на отпечатък.
- Извършена е подробна оценка на клиничния протокол при лечение на дефекти на зъбните редици с неснимаеми протезни конструкции като са изведени най-често допусканите грешки в практиката

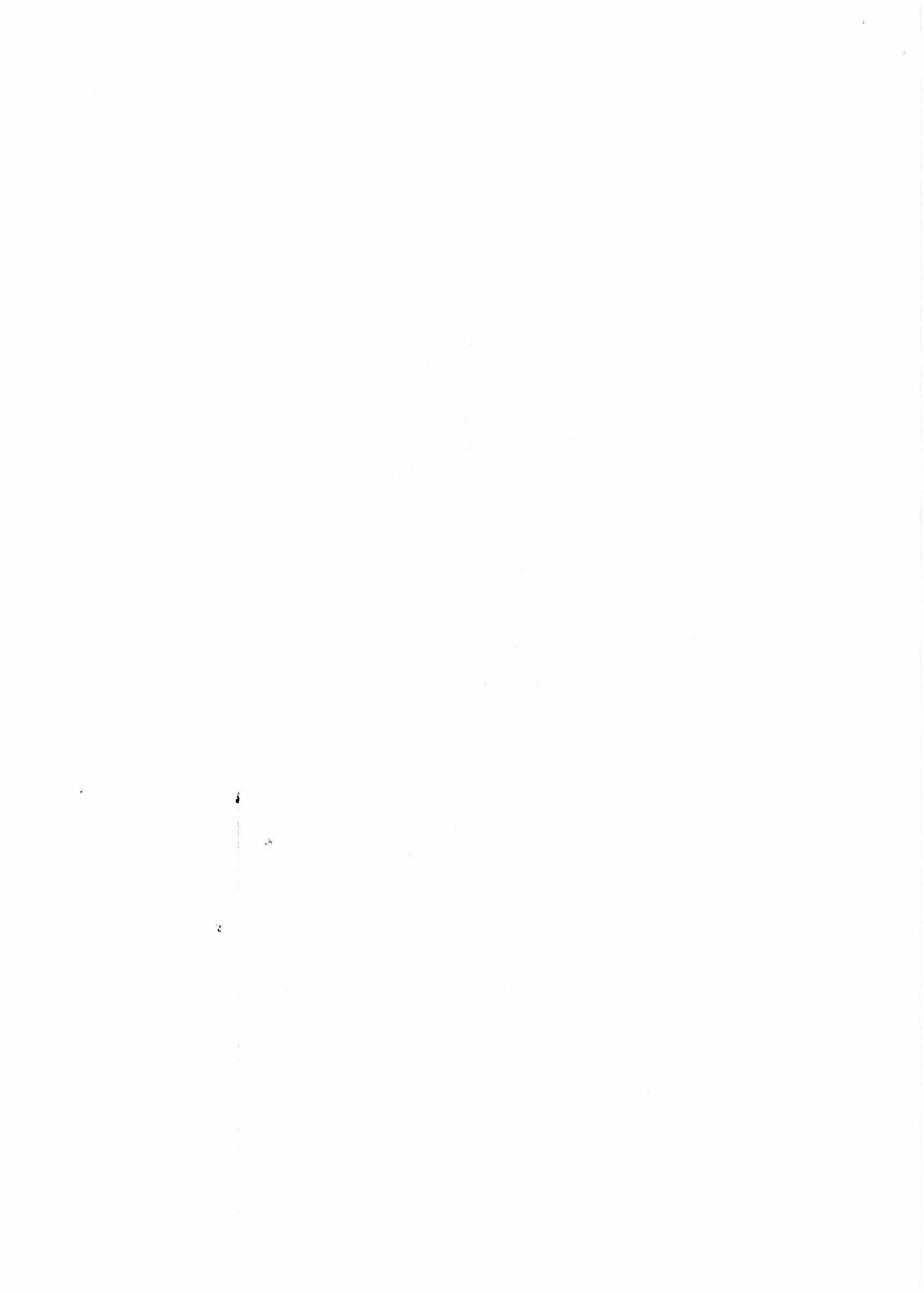
II. Приноси с приложен характер:

- **Приноси с оригинален характер:**

- Направени са насоки за оптимизиране на работния процес при изпълнение на конвенционалната и дигитална отпечатъчна техника с цел постигане на по-ефективни клинични резултати по показателя „време“.
- Създаден е клиничен и лабораторен протокол за лечение с неснимаеми мостови конструкции от циркониев диоксид в пълен обем, изработени по конвенционален и дигитален отпечатък.

ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В дисертационния труд и автореферата е представен списък от 4 публикации, пряко свързани с темата. И в четирите статии д-р Кирил Гогошев е първи съавтор. Публикувани са в национални научни

списания.

АВТОРЕФЕРАТ

Авторефератът се състои от 84 страници и отразява всички основни части на дисертационния труд. Създава ясна представа за цялостния дисертационен труд, методите, основните резултати и изводи. Съдържа подходящи фигури, диаграми, таблици и снимки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Кирил Георгиев Гогушев на тема „Лечение на дефекти на зъбните редици с неснимаеми протезни конструкции върху опори естествени зъби, изработени по дигитален отпечатък” е научна разработка, притежаваща редица приноси с оригинален и научно-приложен характер. Авторът демонстрира задълбочени научни познания в областта на протетичната дентална медицина, качества и възможности да провежда самостоятелни научни изследвания.

Давам своята цялостна положителна оценка относно дисертацията и ще гласувам убедено с „Да” за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” на д-р Кирил Георгиев Гогушев.

10.05.2021 г.

гр. Варна
д.м./

Изготвил становището:

/доц. д-р Ивета Катрева,